

Hämeen ELY-keskuksen rahoituskatsaus 2016

ELY-keskuksen rahoitus Hämeen maakuntiin lähes 88 milj. euroa

Hämeen ELY-keskuksen toimialueen maakuntien työllisyyden, yritystoiminnan, maaseudun ja ympäristön kehittämistä rahoitettiin vuonna 2016 yhteensä lähes 88 miljoonalla eurolla. Yritysten kehittämishalukkuus jatkui hyvänä ja pitkään odotettu maaseuturahoitus käynnistyi täydessä laajuudessaan. Työllisyysmäärärahoja oli käytössä edellisvuotta enemmän.

RAHOITUSPÄÄTÖKSET €	2015	2016
RAHOITUS TYÖLLISYYDEN EDISTÄMISEEN	38 622 500	41 794 000
TUTKIMUS- JA KEHITYSTOIMINTA (Tekes)	14 414 153	7 625 461
YRITYSRAHOITUS	6 014 630	5 296 436
HANKERAHOITUS ESR	4 190 364	2 256 122
MAATILOJEN KEHITTÄMINEN	5 843 619	14 270 268
MAASEUDUN KEHITTÄMINEN	0	14 959 329
YMPÄRISTÖ	2 648 650	1 676 566
YHTEENSÄ	71 733 916	87 878 182

TAULUKKO 1. ELY-keskuksen rahoitus Hämeen maakuntiin vuonna 2016

Työllisyysmäärärahoja käytössä viime vuotta enemmän

Työllisyyden hoitoon, yrittäjyyden edistämiseen ja osaamiseen osoitettuja määrärahoja oli käytettävissä vajaat 42 miljoonaa euroa. Suurimmat erät olivat työvoimakoulutuksen hankinta (vajaa 13 miljoonaa euroa) ja palkkatuki yksityiselle sektorille (noin 15 milj. euroa). Momentin 323051 Julkiset työvoima- ja yrityspalvelut rahaa oli käytettävissä reilut kolme miljoonaa enemmän kuin edellisenä vuonna. Tukityöllistämiseen kohdistettiin viisi miljoonaa enemmän aiempiin vuosiin verrattuna ja vastaavasti työvoimakoulutuksen osuutta pienennettiin reilulla kahdella miljoonalla.

Ammatillisen työvoimakoulutuksen hankinnoissa painotettiin palvelutyön, terveydenhuolto- ja sosiaalialan sekä eri teollisuusalojen työtehtäviin tähtäävää koulutusta. Kolmannen sektorin toimijoiden toteuttamia työllisyyspoliittisia hankkeita rahoitettiin erityisesti nuorten ja pitkään työttömänä olleiden tilanteen parantamiseksi. Tähän suunnattua rahaa oli kuitenkin käytettävissä miljoonan verran vähemmän kuin edellisenä vuonna.

Yritysten kehittämishalukkuus hyvällä tasolla

Tekesin rahoitus Hämeessä

Tekesin rahoitus Päijät-Hämeessä oli vuonna 2016 yhteensä noin 4,9 milj. euroa. 97 hankkeesta yksi oli tutkimushanke kaikkien muiden ollessa yritys-hankkeita. Hankkeissa oli runsaasti Tekesin innovaatioasetelihakkeita.

Tekesin rahoitus Kanta-Hämeessä oli vuonna 2016 yhteensä noin 2,7 milj. euroa. Yrityshankkeita oli 48 kappaletta ja tutkimushankkeita 3. Myös Kanta-Hämeen puolella hankkeissa oli runsaasti Tekesin innovaatioasetelihakkeita.

Syksyllä käyttöön otettu innovaatioaseteli on herättänyt runsaasti uusia asiakkaita tekemään pieniä selvityksiä tai käynnistämään tuotekehitystä. Kysyntä on kasvanut Tekesin uusien rahoitustuotteiden myötä, mutta samanaikaisesti rahoitettujen hankkeiden koko on pienentynyt aika tavalla. Molemmissa maakunnissa Tekesin rahoitus jäikin edellisvuotta matalammalle tasolle. Odotusarvona kuitenkin on, että pienten hankkeiden jatkeeksi odotetaan isompia rohkeita avauksia kehityshankkeiden muodossa. Rahoitetuissa hankkeissa eri toimialat olivat tasaisesti edustettuina.

Lisää tunnuslukuja ja tietoja Tekesin rahoituksesta löytyy osoitteesta www.tekes.fi/tekes/tulokset-ja-vaikutukset.

ELY-keskuksen rahoitus Hämeessä

Hämeen ELY-keskus myönsi Hämeen maakuntiin **yritysrahoitusta** noin 2,90 miljoonaa euroa ja lisäksi **yritysten toimintaympäristön** kehittämiseen myönnettiin rahoitusta 0,63 milj. euroa. Rahoituksesta suurin osa, noin puolet, kohdistui pk-yritysten kansainvälistymiseen ja neljännes rahoituksesta myönnettiin tuotteiden, palvelujen ja tuotannon kehittämiseen.

Energia- ja materiaalitehokkuuden osuus hankkeissa oli yllättävän alhainen, vaikka alue tunnetaankin cleantechin kehittäjä- ja osaamisalueena. Teollisuuden toimialan osuus myönnetystä kehittämisavustuksesta oli noin puolet ja palvelusektorin toimialojen osuus oli kolmannes. Myönnetyn avustuksen keskimäärä on noussut edellisvuoteen verrattuna, joka tukee viime aikoina uutisoituja pk-yrityksien parantuneita tulevaisuuden odotuksia ja näkymiä.

Myönnetty yritysrahoitus on vaikuttanut 13 uuden yrityksen perustamiseen ja pysyvien työpaikkojen lukumääräksi arvioidaan 339 uutta työpaikkaa. Yrityksien viennin kasvuksi on arvioitu 61 miljoonaa euroa.

Rahoitettuihin hankkeisiin maakunnittain voi tutustua tarkemmin www.rakennerahastot.fi/ -sivuston Etelä-Suomen osiossa Toimintaa ja tuloksia - [Rahoitetut hankkeet](#).

Yritysten kehittämispalveluita myönnettiin 76 yritykselle, jonka lisäksi yrityksille järjestettiin kolme valmennuskurssia, yksi kustakin teemasta. Kehittämispalveluilla tuetaan yritysten lyhytkestoisten konsultointipalvelujen, kuten esim. liiketoiminnan nykytila-analyysien, kehittämissuunnitelmien ja liiketoiminnan kehittämiseen liittyvien palvelujen hankintaa sekä avainhenkilöiden koulutusta.

Monipuolisia ESR-hankkeita Hämeeseen

Vuonna 2016 Hämeessä käynnistettiin useita hyvin erityyppisiä ESR -hankkeita. Kanta-Hämeessä Hyria testaa yhdessä Laurea-ammattikorkeakoulun ja Hyvinkään-Riihimäen seudun ammattikoulutussäätiön kanssa osuuskunnassa työskentelyä opintojen osana ja siirtymäreittinä opinnoista toiseen. Faktia Koulutus Oy:n hankkeessa puolestaan kehitetään Kanta-Hämeeseen vahvaa leipomoalan osaamiskeskittymää tiiviissä yhteistyössä yritysten kanssa. Huippuosaajia tulevaisuuden metallialalle-hankkeessa keskitytään puolestaan vahvistamaan tietoa kone- ja metallialan opiskelumahdollisuuksista sekä alan tarjoamista todellisista työtehtävistä. Hankkeen avulla tuetaan nuorten onnistunutta ammatinvalintaa ja turvataan ammattitaitoisen työvoiman saantia alalle. Hämeenlinnan kaupungin ja Hämeen Mokia ry:n yhteishankkeessa Stage etsitään media- ja kulttuuripainotteisia keinoja helpottamaan nuorten sijoittumista työmarkkinoille.

Malski Keskuksen AHJO-hanke Lahdessa keskittyy tukemaan asiakkaita itsensä työllistämässä. Ampun 4H-yhdistys ry:n hanke keskittyy nuorten työllistymisen tukemiseen Orimattilassa ja Itä-Uudellamaalla. Vamos Lahti puolestaan tuo kaupungin käyttöön Vamos-mallin parhaita puolia. Lahdessa tarkoitus on auttaa erityisesti 25–29 -vuotiaita löytämään tarvitsemansa palvelut sekä polun työelämään, opiskeluihin tai muuhun mielekkääseen toimintaan. Päijät-Hämeessä panostetaan myös korkeasti koulutettujen nuorten työelämään siirtymiseen kehittämällä mm. opintojen aikaista ohjausta Lahden ammattikorkeakoulussa. Toisessa hankkeessa Lahden ammattikorkeakoulu kehittää yhdessä Koulutuskeskus Salpauksen kanssa biotalous/puutuotealalle sujuvia, ilman välivuotia tapahtuvia, siirtymiä peruskoulusta toiselle asteelle ja toiselta asteelta korkea-asteelle. Naisyrittäjien osaamista ICT teknologian hyödyntämisessä kehitetään NYT! Naiset, yrittäjyys ja teknologia –hankkeessa. Lahden ammattikorkeakoulun, Koulutuskeskus Salpauksen sekä Päijät-Hämeen Liikunta- ja Urheilu ry:n yhteishankkeessa pilotoidaan työkyvyn johtamismenetelmiä yrityksen tuottavuuden tukena. Alueella käynnistyi myös Lappeenrannan teknillisen yliopiston toimintaa, jonka tarkoituksena on nostaa tyttöjen kiinnostusta tekniikan alan korkeakouluopintoihin.

Valtakunnallista rahoitusta kiitettävästi myös Hämeeseen

Lahden Ammattikorkeakoulu koordinoi valtakunnallisesta Luovaa osaamista toimenpidekokonaisuudesta rahoitettua Design or Die hanketta, jonka tavoitteena on edistää muotoilun ja luovan osaamisen hyödyntämistä yritysten kilpailukyvyn parantamisessa. Lahden ammattikorkeakoulun lisäksi hankkeessa ovat mukana Lapin yliopisto, Aalto yliopisto sekä Teollisuustaitteen Liitto Ornamo. Kotona Suomessa -ohjelman haussa etsittiin hankkeita, joilla edistetään maahanmuuttajien työllistymistä kotoutumiskoulutuksen jälkeen. Päijät-Hämeessä rahoitusta sai Lahden ammattikorkeakoulun toteuttama NIPA -Nivelvaiheen palvelumalli kotoutumisen tueksi hanke. Hankkeessa tuetaan työpaikan saantia mm. Luotsi -palvelulla. Mallissa jo aiemmin työllistynyt tai opiskeleva maahanmuuttaja toimii vapaaehtoisena tukihenkilönä ja linkkinä työelämään tai opintoihin toiselle maahanmuuttajalle. Kanta-Hämeen alueella rahoituksen sai useamman toteuttajan yhteinen hanke Monet polut työelämään. Tavoitteena on kotoutujien erilaiset tarpeet huomioiva ja kustannustehokas palvelumalli työllistymisen tueksi. Hankkeessa mm. testataan kotipesämallia, joka toimii maahanmuuttajan turvaverkkona tarjoten ohjausta, vertaistukea ja kielikoulutusta, sekä kohtaamispaikkana maahanmuuttajille, opettajille, järjestöille ja työelämän edustajille.

Rahoitettuihin hankkeisiin maakunnittain voi tutustua tarkemmin www.rakennerahastot.fi/ -sivuston Etelä-Suomen osiossa Toimintaa ja tuloksia - [Rahoitetut hankkeet](#).

Maaseuturahoitus käynnistyi koko laajuudessaan

Maatalouden investointien osalta vuosi 2016 oli ohjelmakauden toteuttamisessa ensimmäinen kokonainen vuosi. Maatalouden vaikea taloudellinen tilanne ei alkuvuodesta 2016 näyttäytynyt investointihalukkuuden vähenemisenä Hämeen ELY-keskuksen alueella. Alkuvuosi oli hakemusten osalta erittäin vilkasta ja silloin haettiin tukea myös isoihin investointeihin.

Erityisesti vuoden aikana ilahdutti se, että Hämeeseen rakennettiin kokonaan uusia lypsykarjanavettoja kolme kappaletta, joista yksi huomattavan suuri neljän lypsyrobotin yksikkö. Lisäksi tukea myönnettiin useisiin lypsykarjanavetan laajennus- ja peruskorjausinvestointeihin. Myös lihakarjapuolella rakennettiin kokonaan uusia emolehmäpihattoja neljä, joista peräti kolme luomutuotantoon. Kotieläintilojen tuotantorakennusten investoinnissa uusina kohteina nousivat esiin aurinkoenergian tuottamiseen liittyvät investoinnit. Perinteisesti tukea myönnetään Hämeen ELY-keskuksen alueella kappalemääräisesti eniten kuivaamoiden ja erilaisten varstorakennusten rakentamiseen sekä salaojittamiseen.

Manner-Suomen maaseudun kehittämissuunnitelman päätöksenteko käynnistyi vuoden 2016 aikana. Hankerahoitusta kohdennettiin Hämeen maaseutusuunnitelman painopistealueisiin. Erityisesti ruokaketjun, energia-alan sekä matkailun kehittämiseen panostettiin. Yritysrahoitus saatiin hyvin liikkeelle ja rahoitusta kohdennettiin monipuolisesti pienten yritysten erilaisten investointihankkeiden rahoittamiseen. Elintarvikeyritysten ja puutoimialan investointeja tuettiin useita. Leader-ryhmien rahoitus kohdentui erilaisiin yhteisöllisiin kylien kehittämishankkeisiin ja yleishyödyllisiin investointihankkeisiin. Myös Leader-ryhmien kautta myönnettiin yritystukea, jotka täydensivät ELY-keskuksen myöntämää yritystukea.

Ympäristön tilan paranemista edistettiin rahoituksella

Ympäristöhankkeisiin käytettiin vuoden 2016 aikana noin 420 000 euroa. Ympäristörahoituksella avustettiin mm. Kanta- ja Päijät-Hämeen vesistö- ja valuma-aluekunnostusten suunnittelua ja toteutumista yhteensä 187 000 eurolla, haja-asutuksen jätevesien käsittelyn neuvontaa yhteensä 33 000 eurolla, vesihuollon edistämistä yhteensä 190 000 eurolla ja pohjavesialueiden suojelusuunnitelmien laadintaa yhteensä 12 000 eurolla.

METSO-ohjelman rahoitukseen käytettiin Hämeen ELYssä vuonna 2016 yhteensä noin 1,23 miljoonaa euroa. Rahalla hankittiin maata luonnonsuojelutarkoituksiin (22 ha) ja perustettiin korvausta vastaan yksityisiä luonnonsuojelualueita (222 ha) yhteensä noin 244 hehtaaria. Käytetty rahasumma oli pienempi kuin edellisellä vuonna, mikä johtuu valtion budjettiin tehdyistä määrärahaileikkauksista. Kehityksen odotetaan jatkuvan samansuuntaisena myös vuonna 2017.

Rakennusperinnön hoitoavustuksia myönnettiin vuoden 2016 aikana 30 000 euroa. Avustuskohhteiden joukossa on tänä vuonna asuinrakennusten lisäksi mm. Hämeenlinnan Rengon peltomaisemassa sijaitseva vanha viljamakasiini ja Riihimäen musiikkitalo.

Lisätietoja:**Hämeen ELY-keskus:**

Johtaja Tommi Muilu, Hämeen ELY-keskus, puh. 0295 025 206

Rahoitus työllisyyden edistämiseen: Yksikön päällikkö Jarmo Paukku, puh. 0295 025 083

Yritysrahoitus: Yksikön päällikkö Sinikka Kauranen, 0295 025 151

Tutkimus- ja kehittämistoiminta/Tekes: Asiantuntija Markku Mäkelä, Tekes, puh. 0295 055247

Hankerahoitus ESR: Yksikön päällikkö Sinikka Kauranen, 0295 025 151

Maatilojen kehittäminen: Yksikön päällikkö Kari Kivikko, puh. 0295 025 060

Maaseudun kehittäminen: Kehittämispäällikkö Timo Kukkonen, puh. 0295 025 065

Ympäristö: Johtava vesitalousasiantuntija Timo Virola, puh. 0295 025 245

Viestintä: Erikoissuunnittelija Sanna Paakkunainen, Hämeen ELY-keskus, puh. 0295 025 159

www.ely-keskus.fi/hame -> alueen tila ja näkymät -> talous- ja elinkeinoelämä -> rahoituskatsaukset -> rahoituskatsaus 2016 taulukot

NÄKYMIÄ | MAALISUU | 2017

HÄMEEN ELY-KESKUKSEN RAHOITUSKATSAUS

Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

8.3.2017 |